పిరికివాడి ప్రేమ

అల్లాడీ అంబేడ్కరూ భారత రాజ్యాంగ చట్టం రాసినప్పుడంత ఆలోచించి యుండరు. మేగ్నకార్టాలో సంతకం జెయ్యటానికి కింగ్ జాన్ అంత సంకోచించి వుండడు. రాజేశ్వర్రావా ఉత్తరం అంత ఆలోచించి రాసి అంతా సంకోచించి సంతకం చేశాడు.

అసలు రాజేశ్వర్రావేదీ బాగా ఆలోచిస్తేనేగానీ చెయ్యడు. స్వతహాగా చాలాజాగర్తయినమనిషి. నిదానంఅతని సొత్తు వయసు చిన్నదైనా దురుసుతనం లేదతనికి. తనకితండ్రి నెల్నెలా పంపించే డబ్బులో ఎంతో కొంత మిగిల్చినా తొందరపడి ఎవరికీ అప్పులివ్వడు. అంత మాత్రాన కేపిటలిస్టు షోకడలున్నాయనడానికి వీల్లేదు. కమ్యూనిష్టు కాకపోయినా

అగ్గిపుల్లా, అరటితొక్కలాంటి కమ్యూనిష్టు కథలంటే కాలిన ఇల్లూ, ప్రేమమరంలాంటి ప్రేమ సీరియల్సుకంటె ఎక్కువ ఇష్టం. అలాఅంటే ఇష్టంలేదనీ రసజ్ఞుడు కాడనీ అనడానికి అసలే వీల్లేదు. అసలతని కొంపముంచింది ప్రేమే!

బీయేస్సీ మూడోఏడు చదువుతున్న రిటైర్డ్ తాసీల్దార్ పరంధామయ్యగారి రెండో కొడుకు (బీయేస్సీ చదువుతోంది తాసిల్దారు కాదు— అతని కొడుకు) రాజేశ్వర్రావు బి. యే మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్న సబ్ కలెక్టరు రాఘవేంద్ర రావుగారి జ్యేష్ఠపుత్రిక రాధని చూడగానే— అంటే ఆమె స్కూలుఫైనలు చదువుతున్నప్పుడే ప్రేమించేడు. ఈ విషయం రాజేశ్వర్రావుకి తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియదు. ఇంకొన్ని గంటల్లో అందరికీ తెలిసిపోతుంది ఆ విషయం అచ్చుకొట్టించి పేపర్లు పంచిపెట్తారు. గోడలమీద మసిబొగ్గుల్తో రాసేస్తారు. టముకు వేయించి చాటించేస్తారు. రాజేశ్వర్రావు కొంప యింకొన్ని గంటలు మాత్రమే తేలి ఉంటుంది.

తన ప్రేమవిషయం ఆలోచిస్తున్నకొద్ది రాజేశ్వర్రావుకి మతిపోయేట్టువుంది. రాధని తాను పెళ్ళాడ్డానికి ఏ సాంఘిక ఆటంకాలూ లేవు. ఆమె కిరస్తానీ కిన్నెరకాదు. ముస్లిం ముదిత అంతకంటెకాదు, సతీసావిత్రికి అనసూయకీ రాఘవేంద్రరావు గారికీ డైరెక్టు వారసు వాళ్ళ శాఖకూడా ఒకటే. రాఘవేంద్రరావుగారు రాజేశ్వర్రావుకి నాలుగు వేళ్ళో; ఒక చెయ్యో విడిచిన మేనమామో ఏదో అవుతారు

రాధా రాజేశ్వర్రావుల వివాహం ఎవరెవరికి ఇష్టం

లేదో చెప్పలేం. ఆ విషయ మెవ్వరికీ తెలియదు కాబట్టి దీని కంతకీ నాదే తప్పు అని నొచ్చుకుంటూ వుంటాడు రాజేశ్వ ర్రావు

మూడేళ్ళయి రాధ ఊళ్ళోనే రాజేశ్వర్రావు చదువు కుంటున్నాడు. మూడేళ్ళయి ఆమె యింటికి నెల్నెలా వెళు తూనే ఉన్నాడు. ఆమెను చూసినప్పుడే 'మళ్ళా ఎప్పుడు వచ్చేస్తావ్' అని అడక్కుండా ఆమెకి తెలియకుండా పాదాల ముందు తన హృదయం పెట్టేయడం ఆమె చెల్లెలు శారదను చూడగానే 'ఛీ మేనర్లెస్! బ్రూట్!' అని అసహ్యించుకోడం జరిగింది. అప్పుడు రాధ నల్లటివోణీ వేసుకొని పట్టుపరికిణీ లోంచి పల్చగా పధ్నాలుగేళ్ళు పెరిగిన మొగలి రేకులా ఉండేది.

అప్పుడు తను నల్లదనంవల్ల రాధ మొహం తెల్ల దనాన్ని ఎక్కువ చెయ్యలేని రెండు జడలిప్పుడూ ఉన్నాయి. అప్పుడామె పెదవుల్లో చిక్కుకున్న చిరునవ్వు ఇంకా చిక్కు కొనేవుంది. కాని రాధమాత్రం పెర్లిన్ చీరెల్లోకి కంపెనీ బాడీల్లోకి ప్రమోట్ అయింది. 'ఇన్నైనా నా ప్రేమని వెల్లడి చేయలేని పిరికిపందని' అని తనని తానే నిందించుకుంటాడు రాజేశ్వర్రావు.

రాజేశ్వర్రావు 'పిరికివాడా? మొహమాటా?' అన్న హంశం గురించి నలుగురూ ఎనిమిది రకాల అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చేరు. ఈవేళ 'మొహమాటి' అన్నవాళ్ళు రేపు పిరికి వాడనీ, అట్నించిటూకూడా అంటారు. కాని రాధమాత్రం ఏ మాటా అన్లేదు.

రాధ రాజేశ్వర్రావుని తనింటిదగ్గరా కాలేజీలోనూ చాలాసార్లు చూసింది. కొన్నిసార్లు మాట్లాడింది, మరి కొన్ని సార్లు కాఫీవో, కూల్ డ్రింకో యిచ్చింది. అతన్ని స్నేహితుడుగాగాని, కాబోయే భర్తగాగాని ఆమె పరిగణించలేదు. ఇంతకీ ఆమెకి స్నేహితులు బహుకొద్దిమంది. వాళ్ళలో మగాళ్ళు ఎవరూలేరు. ఆమె స్నేహబృందంలో ఆడ పహిల్వాను లున్నారన్నా నమ్మవచ్చు గాని మొగాళ్ళున్నారంటే నమ్మలేం. ఆమె మితభాషి. తనమాటలవల్ల ఎవరినీ ఆకర్షించదు. ఆకర్షించేదామె రూపమే. ఆమె ఎలా వుంటుందో ఒక్కముక్కలో చెప్పాలంటే బహు అందగత్తె అనాలి.

రాధని చూడగానే ఎంతోమంది ప్రేమించారు. ఆమె యిష్టా యిష్టాల్తో నిమిత్తం లేకుండానే అలా ప్రేమించిన వాళ్ళలో ఒకడికి పిచ్చెత్తిపోయింది. మరొడికి బియ్యే మొదటి సంవత్సరం పరీక్షపొతే వాళ్ళనాన్న చదువు మానిపించి వ్యవసాయంలో గట్లూ పుట్టలూ నరికిస్తున్నాడు. ఆకుర్రాడుకూడా బహు యోగ్యుడు. 'రాధా? రాధా !!' అంటూ పిచ్చికేకలు మనస్సులోనే వేస్తూ, మజ్నూలా గిరజాలూ గెడ్డంపెంచి పాత గట్లుతవ్వి గోదావరిగట్లంత గట్లు సునాయాసంగా వేసేస్తున్నాడు.

"చూడండి ప్రిన్సిపాలుగారూ! ఆఫ్రికా ఖండంలా మొహం యితనూనూ ! ఇతేన్నన్న ప్రేమించేట్ట" అని ఫిర్యాదు చేస్తుందేమోనని భయపడ్డ పొడుగుగడ్డం ఇంగ్లీషు ట్యూటరు ప్రేమలోపడ్డ షేక్స్పియర్లా తను రాధకి రాసిన

ప్రేమలేఖల్ని ఆమెకు చేర్చకుండా బొత్తికట్టి దాచేస్తున్నాడు. పోస్టుచెయ్యకపోయినా, పబ్లిష్ చెయ్యవలసిన ఉత్తరాలవి. వాటిల్లో బ్రహ్మాండమైన కవిత్వంఉంది.

ఇంతకీ చెప్పవలసిందేమిటంటే రాధని ప్రేమించినవాడెవడూ సుఖపళ్ళేదు. 'నాపనీ అంతేనేమో' అని తరచు నిరుత్సాహపడేవాడు రాజేశ్వర్రావు.

రాధా, గాజేశ్వర్రావుల ప్రేమగాధ పెద్దదికాదు. అసలు ఒక విధంగాచూస్తే ప్రేమగాధేకాదు, రాధని చూడగానే రాజేశ్వర్రావుకి పట్టుకొచ్చినప్రేమ చక్రవడ్డీతో నెల్నెలా పెరుగుతూనేవుంది కాని అతనెప్పుడూ ఆమెతో ప్రత్యేకించిగాని, ప్రేమగాగాని మాట్లాళ్ళేదు అతను వెళ్ళిన దగ్గర్నుంచి వచ్చేదాకా రాధతల్లి శాంతమ్మా, తండ్రి రాఘవేంద్రరావుగారో అతనితోటేవుండి మాట్లాడి పంపించేశేవారు. రభసలేకుండా సైలెంటుగానే ప్రేమించడం రాజేశ్వర్రావుకూడా బావుంది. వెళ్ళినప్పుడల్లా రాధతో రెండు పిచ్చాపాటీ కబుర్లుచెప్పడం, ఆమె అందించే గాజుగ్లాసులోని నీళ్ళలోంచి మెరిసే ఆమె ముత్యాలగాజులో, ఎర్రపొడి వుంగరమో చూడ్డం, తర్వాత ఆ ముత్యాలూ, పొడీ గొంతుకలో పడ్డట్టయి నోరుమూసుకోవడం రివాజైపోయింది.

రాధకూడా రాజేశ్వర్రావంటే ప్రత్యేకాభిప్రాయం ఏమీలేదు. మర్యాదస్తుడుగా దూర్బంధువుగా, జీవితంలో కష్టపడితే ముందుకురావలసిన వాడుగామాత్రం అతన్ని దూరంనుండి చూడగలిగింది. అసలామె ఏ పరాయిమొగాడ్నీ

సన్నిహితంగా చూడలేదు. తన వివాహ విషయంలో తనకి తన తల్లిదండ్రులు పూర్తిస్వేచ్ఛ యిస్తారని ఆమెకు తెలుసు. అంచేత వారికి కష్టం కలిగించేలా ఆమె ప్రవర్తించలేక పోయింది. చిలకల బుష్‌కోటు తొడుక్కునే ఏ జేబులుకొట్టే వాడ్నో, పగలు బంకగుడ్డలూ రాత్రి ఉల్లిన్సూట్లూ వేసుకునే కారు మెకానిక్కునో ప్రేమించి అతన్తో రాత్రిళ్ళు పామూపుట్రా అనకుండా పార్కులో గడ్డిలో దొర్లాలనీ, చాలీచాలని గుడ్డలు కట్టుకొని హుస్సేన్ సాగరులో ఈదాలనీ ఆమెకులేదు.

అలాగని ఆమెకు తనజీవితం గురించీ, పెళ్ళి గురించీ ఏ అభిప్రాయాలు లేవనికాదు. ఈ బియ్యే పూర్తయ్యేలోగా తన తల్లిదండ్రులకు నచ్చినవాడైనా ఆస్తి, అంతస్తూ చదువూ, సంధ్యా ఉన్నవాడొస్తే పెళ్ళి చేసుకుందామనీ, లేకపోతే పైకి చదివి ఏ డాక్టరో; లెక్చరరో అవాలనీ ఆమె నిశ్చితాభిప్రాయం.

ఆవేళ లక్ష్మివారం. ఇంకొక్క ప్రాక్టికల్ మాత్రం శనివారానికి మిగిలి ఉంది. అప్పటివరకూ అన్ని పరీక్షలూ చాలా బాగా రాసేడు రాజేశ్వరరావు.

తన జీవితంలో యింత త్వరలో యిన్ని మార్పులు రాబోతున్నాయని తెలియని రాజేశ్వరరావు నవ్వుతూనే లేచేడు ఆ లక్ష్మివారం ఉదయం. ఆ మధ్యాహ్నం పోస్టు

తెచ్చింది పరంధామయ్యగారి ఉత్తరం. పరంధామయ్యగారి ఉత్తరమేదీ భగవత్స్తోత్రం చెయ్యందేవిప్పుడు రాజేశ్వరరావు. పరంధామయ్యగారు అతన్నెప్పుడూ ఏ ఉత్తరంలోనూ తిట్ట లేదు కొట్టలేదు సరిగదా దీవించే రాస్తాడు ప్రతి ఉత్తరం. అయినా తండ్రి పేరుచెప్తే హడల్ అతనికి.

అంతేకాదు. పరంధామయ్య పేరుచెప్తే అతని భార్య పార్వతమ్మకూడా హడలే. మిగతాపిల్లలకూడా హడలే. పొరుగింటి పిల్లలు అతని కళ్ళ పడకూడదని వెయ్యి దేవుళ్ళకి మొక్కుతారు.

పరంధామయ్య తాసీల్దారీ చేస్తున్న రోజుల్లో కరణా లని కొట్టలేదు, మునసబులని మర్డర్ చెయ్యలేదు. కాని అంత పనీ చేశేవాడని ప్రతీతి. పిట్టలమాటేమోగాని అతని పేరు చెప్తే వచ్చి మంచినీళ్ళు కూడా గొంతు దిగేవి కావతని సబార్డినేట్సుకి.

పార్వతమ్మ పెళ్ళయిన ఎన్నేళ్ళకి పరంధామయ్య ఆమెకి వంటిట్లో డ్యూటీవేశాడో తెలీదుకాని అతడు రిటైరైనా ఆమె డ్యూటీ వదల్లేదు. అమ్ముడైపోయిన హరిశ్చంద్రుడు స్మశానమైనా వదలడానికి కొప్పుకుంటాడేమో కాని ఆమె మాత్రం వంటిల్లు వదలడానికొప్పుకోదు. నందనవనం, బృందావన్ గార్డెన్సు, తాజ్ మహలు, కాశ్మీరు సరస్సులు అన్నీ ఆమెకు వంటింట్లోనే వున్నట్టు వుంటుంది.

"పడిశావ్ గాని, సినిమాకి పోదాంరా!" అన్న భర్త

మాట వినిపించగానే పట్టుచీరె కట్టుకొని పది నిమిషాల్లో తయారై వీధి గుమ్మంలో ఉంటుందామె. "ఏ హాలు ? ఏ సినిమా ? రంగుల్దేనా ? బావుంటుందా ? నాగేశ్వర్రావు వున్నాడా?" వగైరా ప్రశ్నలామెకనవసరం. "యీసినిమా గండం దాటించు మహా ప్రభో !" అని ప్రార్థిస్తుందామె పరమాత్ముణ్ని.

రాజేశ్వర్రావుకి ఊహ వచ్చేసరికి తల్లి వంటింట్లో, ఒక బంట్రోతు పెరట్లో; మరో బంట్రోతు వీధి చివరా వదలక పోవడం: హెడ్ గుమస్తా ఎరకపీకలా పక్కగా నడిచి తన తండ్రి దగ్గరికి రావడం చూశాడు. ఈ మనుషుల వింతచేష్టలకి భయమే కారణమని గ్రహించడానికి అతనికి ఎక్కువ శ్రమ పట్టలేదు. ఇంతమంది యోగ్యులు చూసి జడుసుకునే తన తండ్రిని ఎదిరించాలని అతని కెప్పుడూ అన్పించలేదు.

పరంధామయ్యకి కడుపులో కళ్ళులేవు కబంధుళ్ళా.

అతన్ని చీలిస్తే అతుక్కుపోడు జరాసంధుళ్ళా.

అతను ఏ సీతనూ ఎత్తుకుపోలేదు. రావణాసురుళ్ళా. అతను ఓ తెల్లవారు ఝామున మసకచీకట్లో పనిమనిషి రాజమ్మ చెయ్యి పట్టుకుంటే యిష్టంలేకపోయినా 'సీతామ్మాళ్లాంటి మడిసి, అగ్గినిప్పు' ఐన ఆమె కేవలం భయంవల్ల లొంగిపోయింది కాబట్టి అతను రావణబ్రహ్మ కానేరడు.

ఏది ఏమైనా పరంధామయ్యగారంటే రాజేశ్వర్రావుకి తగని భయం. ఎర్రటి రంగూ, ఆరడుగుల ఎత్తూ, పల్చటి

కనుబొమ్మలూ చెమటతో తడిసిమెరిసే బట్టతలా గల పరంధామయ్య ఎర్ర పట్టుపంచ కట్టుకొని చేతులున్న కంపెనీ బనీను తొడుక్కుని చేతికర్ర పక్కనిపెట్టి బెత్తు నేసిన తనకర్ర యీజీచైర్లో కళ్ళు మూసుకుని కూర్చుంటే ఎవరూ తెగించి ఎదుటపడి అతన్ని మాట్లాడించరు. అతను చారలులేని పెద్ద పులి. జూలులేని సింహం. రిటైరైన యముడు.

అటువంటి పరంధామయ్య రాజేశ్వర్రావుని శతాయుష్షుగా దీవించి ఏమి రాశాడయ్యా అంటే "మీ మామయ్య ఆదివారం తిరపతివెళ్తూ యిక్కడ దిగుతాట్ట. కాబట్టి నువ్వు శనివారం పరీక్ష అయినవెంటనే యిక్కడకి వచ్చేస్తే నువ్వు కూడా అతన్తో తిరపతి పోవచ్చు. కాబట్టి తప్పవద్దు" అని.

రాజేశ్వర్రావుని ఎవరైనా "పరీక్ష తప్పుతావా; మీ నాన్న మాట తప్పుతావా ?" అని అడుగుతే "పరీక్షే తప్పుతాను" అంటాడు సంకోచించకుండా.

శనివారంనాడు పరీక్ష ఐన రెండు గంటల్లో వున్న రైలు తప్పడు రాజేశ్వరరావు. తప్పుదామని అతనికి లేదు. శనివారం పరీక్షయ్యేక రాధతో కలిసి వీలైతే సినిమాకీ లేకపోతే బీచికి వెళ్దామనీ, "నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను రాధా! నువ్వు గ్రహించనేలేదా ? నన్ను కటాక్షించు. పెళ్ళిచేసుకో. లేకపోతే బైరాగిం చేస్తాను. గళాసుడు గరళం గటగటా తాగి చచ్చి దయ్యామై నిన్ను పట్టుకుంటాను" అని నోటితో కాకపోయినా కళ్ళతో పలుకుదామనీ అతను యిదివరకు వేసుకున్న ప్లాను రద్దుచేసుకున్నాడు. అతని కిప్పుడున్న ఒక్క-

కోరికా ఊరువిడిచి వెళ్ళేలోగా రాధని ఒక్కసారి చూడ్దామని. రేపు శుక్రవారం వెళ్ళొచ్చు. కాని రాధ యింటి దగ్గర్లేకపోతే అన్న ఆలోచన ఆ లక్ష్మివారం సాయంత్రం రాజేశ్వర్రావుని రిక్షా ఎక్కించింది.

లక్ష్మివారమంటే రాజేశ్వర్రావుకీ, సాయిబాబాకీ కూడా ఎంతో యిష్టం. అసలు రాజేశ్వర్రావు పుట్టింది లక్ష్మివారమే. అతను మొదటిసారి రాధను చూసిందికూడా లక్ష్మివారంనాడే.

కాని ఆ లక్ష్మివారం రాధ రాజేశ్వర్రావు కంట బళ్ళేదు. రాజేశ్వర్రావు రాధయింటి వీధివరండాలోకి వచ్చేసరికి రాఘవేంద్రరావుగారూ అతని భార్య ఇందిరమ్మా హాల్లో అతనిగురించి మాట్లాడు కుంటున్నారు. ఏ యిద్దరైనా ఒక గదిలో మాట్లాడుకుంటూవుంటే పొంచుండివినడంపాపం. ఆ యిద్దరూ భార్యాభర్తలైతే మరీ ఘోరపాపం. అయినప్పటికీ ఆ యిద్దరూ భార్యాభర్తలైనా కాకపోయినా పొంచున్న వాడిగురించి మాట్లాడుకుంటూ వుంటే పొంచున్నవాడురవణ మహర్షయినాసరే వివేకానందుడైనా సరే పొంచుండి వినక మానడు. ఆయిద్దరూ భార్యాభర్తలై పొంచున్న వాడు,వారు తనకు అత్తమామలైతే బావుణ్ణు అనుకుంటూ వుంటే వాడు దేవుడైనా సరే వినక మానడు.

రాజేశ్వర్రావు దేవుడూ, వివేకానందుడూ, రవణ మహర్షీ కాదు కాని "ఒక్క క్షణం దేవుణ్ణయినా బావుణ్ణు

మాయమై వింటును వీళ్ళమాటలు" అనుకొని మాయం కాకుండానే విన్నాడు వాళ్ళ మాటలు. వింటూన్న కొద్దీ "అంతా మాయ" అనిపించిం దతనికి.

రాఘవేంద్రరావుగారూ, అతని భార్యామణీ అను కున్న మాటల పర్యవసానం ఏమిటంటే "తను పెద్దకూతురు రాధ పెళ్ళి అర్జంటుగా చెయ్యాలి. చిన్నకూతురు పెళ్ళికి రెండేళ్ళు ఆగొచ్చు. రాజేశ్వర్రావుకి అల్లుడిగా అర్హతలు వున్నాయ్. కాని రాధకీ అతనికీ రెండేళ్ళే భేదం, వాళ్ళిద్దరికీ మరీ దగ్గరైపోతుంది కాబట్టి శారదకి యుక్తవయస్సు వచ్చి నప్పుడు అతనికిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యొచ్చు" అని.

ఈ మాటలు విన్న రాజేశ్వర్రావు కేమనిపించింది? ఐదు నిమిషాలు ఏమీ అనిపించలేదు. ఆ అయిదు నిమిషాలూ అతను ఊపిరి పీలుస్తున్న శవం. కాలం స్తంభించిపోయింది. రాజేశ్వర్రావుకి ఏమీ వినిపించలేదు. కనిపించడంలేదు.

కాని ఆ అయిదు నిమిషాలయ్యాక అతనికి చాలా విని పించడం. కనిపించడం మొదలుపెట్టేయి, మొదటవినిపించింది అతని హృదయంలోని రాక్షసుల ఆర్కెస్ట్రా.

మొదట కనిపించింది మంచులాంటి పొగ. ఆ పొగ క్రమేపీ పల్చబడింది. దూరంగా లంకంత పెండ్లి పందిట్లో పురోహితుల మెరిసే కళ్ళు, ఇంకా ఆ తర్వాత కన్యాదాత లుగా ముస్తాబైన రాజేశ్వర్రావుగారూ ఇందిరమ్మా పీటల మీద కూర్చున్నారు. వారికిముందు ఒక తెర. తెరవతల

కూర్చున్న మనిషి కాళ్ళు రాఘవేంద్రరావుగారు మంత్ర సాక్షిగా కడుగుతున్నారు. తెర పైకి సాగి కన్పిస్తోంది. ఎర్ర పంచలోవున్న పరంధామయ్య చేతికర్ర పక్కవాడికిచ్చి తన కంపెనీ బనీను విప్పుకుంటున్నాడు. పెళ్ళికూతుర్లా ముస్తాబయింది చిన్నపిల్ల శారద.

శారదని రాజేశ్వర్రావు మొదట చూచినప్పుడా పిల్ల గౌనులు తొడుక్కుంటూ ధర్డుఫారం చదువుతూవుండేది. తన పన్నెండో ఏట. అప్పుడాపిల్ల రాజేశ్వర్రావు దృష్టిలోనూ అందరి దృష్టిలోనూ చిన్నపిల్ల. రాజేశ్వర్రావు దృష్టిలో ఆ పిల్ల యిప్పటికీ చిన్నపిల్లే.

ఎవరో తెర తొలిగించారు. రాజేశ్వర్రావు తనకళ్ళని తానే నమ్మలేక పోయాడు. తెర అవతల కూచొని కాళ్ళు కడిగించుకుంటున్నది తనే. ఇంతలో సర్వం అర్థం ఐపోయింది. మళ్ళీ ఏమీ అర్థం కావడం మానేసింది. మళ్ళీ రాక్షసుల బృందగానం ఆర్కెస్ట్రాతో సహా వినిపించింది.

"ఇక నేనేమీ చూళ్ళేను, వినలేను. బాబోయ్ యీ పెళ్ళాపండి. రాఘవేంద్రరావు బాబూ! నీ పెద్దపిల్లకి నీకూ చెరో నమస్కారం. నీ చిన్నపిల్లని మాత్రం నా మెడకట్టకు బాబ్బాబూ! నీకు పుణ్యం వుంటుంది. కావాలంటే నేను పెళ్ళి మానుకునయినా ఆ పిల్లకి జేపైన సంబంధం తెస్తాను. బిర్లా మనవణ్ని తెమ్మన్నా తెస్తాను. బీరేన్‌మిత్రా కొడుకుని తెమ్మన్నా తెస్తాను. కాని బాబ్బాబు నన్ను వదిలిపెట్టెయ్" అని గట్టిగా అరవాలనిపించింది రాజేశ్వర్రావుకి.

ఆ తర్వాత తన ఆలోచనలు తనకే బాధ కలిగించాయి. ఛ! ఛ!! శారదను వదిలించుకుందికి రాధను వద్దన్నాడా? తను ఎంత స్వార్థపరుడూ? ఎంత నీచుడు? రెండేళ్ళు కాదు యిరవై రెండేళ్ళాగమన్నా ఆగుతాడు రాధ నిస్తే. తను బిర్లా, బిరేన్ మిత్రా అంత అవమన్నా అవుతాడు ఆ పిల్లనిస్తామంటే.

రాధ గురించి ఆలోచిస్తూ వుంటే రాక్షసుల మ్యూజిక్కూ, పిశాచాల డాన్సూ వినిపించడం మాని "ఎంత సేపయిందోయ్ వచ్చి" అన్న రాఘవేంద్రరావుగారి పలకరింపు వినిపించిం దతనికి. ఎంత సేపయిందో తెలీకపోయినా "ఇప్పుడే నండీ" అంటూ హాల్లో ప్రవేశించేడు రాజేశ్వర్రావు రాధ యింట్లో లేదనీ, రెండు మూడ్రోజుల్లో ఏదో ఎక్స్‌కర్షన్‌కి వెళ్తుందనీ తెలుసుకున్నాడు. తను శనివారం సాయంత్రం వెళ్ళిపోతున్నానని, మర్రా లేనని వాళ్ళకి తెలియజెప్పి తర్వాత శలవు తీసికొని బయటపడ్డాడు.

బైటపడ్డ రాజేశ్వర్రావుకి జైల్లో పడ్డట్టనిపించింది. మసక చీకట్లో తన గదిచేరి సీరసంగా పక్కమీద వాలిపోయాడు. భయంకరమైన ఆలోచనలు అతనికి వెర్రెత్తించేయి. యింకొంచెం సేపుంటే పిచ్చిపట్టేట్టువుంది ఏదైనా చెయ్యాలి. ఏదైనా చేసేయ్యాలనిపించిందతనికి.

సిగరెట్టు అలవాట్లేని రాజేశ్వర్రావు తన రూమ్మేటు సిగరెట్టుతీసి "యీ రూమ్మేటు గాడికి తాగుడలవాటున్నా బావుణ్ణు. అంచక్కా తాగి పడుకుందును" అనుకుంటూ సిగ

రెట్టు అంటించేడు. లైటులేని చీకటి గదిలో తెల్ల సిగరెట్టు పొగ బద్ధకంగా లేచి పల్చబడి పోతోంది రాజేశ్వరరావు రక్తంలా. సిగరెట్టుకు దగ్గు వచ్చినా ఆలోచన స్పష్టపడింది. బుర్ర పని చెయ్యడం ప్రారంభించింది రాజేశ్వరరావుకి.

తన కర్తవ్యం సులువుగానే బోధపడిం దతనికి. ముక్కులో వేళ్ళు పెట్టుకునే శారదని వద్దని చెప్పడానికి కొన్ని వేళ్ళ వ్యవధి వుంది. వ్యవధిలేంది రాధని మెడకు కట్టమని అడగడానికే. మీసాలు లెక్కపెడుతూ కూర్చుంటే రాధని ఏ ఐ. ఎ. యస్. గాడో తన్నుకుపోతాడు అదితథ్యం, కాబట్టి రాధమీద తనకున్న ప్రేమ వ్యక్తం చెయ్యాలి ముందు ఎవర్తో చెప్పాలి?

పరంధామయ్యగారితోనా? నయం. అంతకంటె ఆ ఐ. ఎ. యస్. వాడితోటి "బాబ్బాబు! నీ కాబోయే పెళ్ళాన్ని నేను ప్రేమించాను. కాబట్టి నువ్వు పెళ్ళాడకు. వీలైతే నాకిచ్చి పెళ్ళిచెయ్" అనడుగుతే వాడైనా తన్ని కండా వదల్తాడేమోగాని పరంధామయ్యగారు మాత్రం తోలు వలిచేస్తారు తన ప్రేమ గాథ వినగానే.

ఇక రాఘవేంద్రరావుగారితో చెప్తే? ఊహుఁ! ఏం లాభం లేదు. వినడు తనో పెద్ద సెక్సాలజిస్టను కుంటున్నాడు. అతని దృష్టిలో భార్య భర్తకన్న అధమం పదేళ్ళు చిన్నదై ఉండాలి. రాధకి తనకి వ్యత్యాసం రెండేళ్ళేనిటి? దగ్గర

దగ్గర మూడుంటుంది, తనకంటె పెద్ద ఆడదాన్ని పెళ్ళాడిన షేక్స్పియర్ కావ్యాలు రాయలా? ఇంతకి రాఘవేంద్రరావు మరో ఎత్తుమీద వున్నాడు. ఎంతైనా సబ్ కలెక్టరు కదూ? అంచేత ఐదేళ్లు పోయేక ఆ చిన్న కూతురు గుంటని తన మెడకి కట్టడానికి పంచవర్ష ప్రణాళిక వేశేడు. అతనితో చెప్పి ఏం లాభం లేదు.

పార్వతమ్మతో చెప్తే? పర్వతంతో చెప్పినా ప్రయోజనం వుంటుందేమో కాని ఆమెతో మొరపెట్టుకొని ఫలితం లేదు.

కాబట్టి, (ప్రైప్రోసెస్ ఆఫ్ ఎలిమినేషన్) మిగిలింది రాధ మాత్రం ఆమెతోటే చెప్పాలి. అసలిన్నాళ్ళూ ఆమెతో చెప్పకపోవడం తనదే బుద్ధి తక్కువ, ఆవిడకూడా తనని మనసులో ప్రేమిస్తోందేమో? ప్రేమిస్తే తన ప్రేమ ముందుగా వెలిబుచ్చినందుకు నిందించదు కదా? నిందించినా బంధించినా ఆమెతో చెప్పక తప్పదు, "చెప్పేస్తాను. ఏం చేస్తుందేం?" అని తన్ని తానే ప్రశ్నించుకున్నాడు. ముఖస్తంగా చెప్తే లాభం లేదు. అంచేత ఉత్తరం రాసేయ్యాలి.

చీకట్లో పడుకునే రాధకి తాను రాయవలసిన ఉత్తరానికి చాలా ముసాయిదాలు మనసులోనే రాశేడు.

అంబేడ్కరూ, అల్లాడీకంటే బాగా ఆలోచించి ఆఖరికి ఒక ముసాయిదా రాసేసరికి రాత్రి పదిన్నరయింది. కింగ్ జాన్ కంటె సంకోచించి సంతకం చేసేసరికి పదకొండున్నరైంది

హాస్టలు కాంపౌండుకి వంద గజాల దూరంలోవున్న పోస్టు డబ్బాలో ఉత్తరం పడేసేవరకూ ధైర్యంగానే వున్నాడతను. ఉత్తరం పడేస్తున్నప్పుడుతన హృదయంలో పీశగుండు పడ్డట్టయింది. కళ్ళు చీకట్లు కమ్మేయి. కాళ్ళసత్తువ కోల్పోయి తన్ని మొయ్యలేక పోతున్నాయి, తను బలహీనంగా కృశించి పోయి చిన్నవాడై పోతున్నాడు, పోస్టుడబ్బా కుతుబ్ మినా రంతా పెరిగి లీనింగ్ టవర్లా తన వైపు వాలి తనమీద పడ బోయింది. డబ్బాలోఉత్తరాలుతమని తామే రాజేశ్వర్రావు కర్థంకాని భాషలో గట్టిగా చదువుకోవడం ప్రారంభించేయి. వాటిల్లో లౌడ్ స్పీకర్లా చదవడం మొదలెట్టింది రాధ ఉత్త రం. ఇక అక్కడ ఆగలేని రాజేశ్వర్రావు ఫోర్ మినిట్ మైలర్లా హాస్టల్ వేపు పరిగెత్తాడు. దార్లో టీ తాగి వస్తున్న స్నేహి తులు గుంపులు గుంపులుగా అడ్డుకోబోతే "దెయ్యం కొట్ట బోయిందని, దొంగ పట్టుకోబోయేడని, పాముని, పోమ్మని" పిచ్చికేకలు వేసి పారిపోయేడు. ఇతని బాధ తెలియని స్నేహి తులు అతను పామును పోస్టు చేశేడనో దొంగదెయ్యం జేబు కొట్టేశేడనో అనుకున్నారు.

పరుగున వచ్చి పక్కమీద వాలిన రాజేశ్వర్రావుకు నిద్రపట్టిందో లేదో అతనికి తెలీదు. కాని కలో, ఆలోచనో ఐదంకాల నాటికలా వచ్చింది.

సీన్ వన్ :—

ఏదో తెలిసిన స్థలం. స్థలంపోల్చుకోడానికి వీల్లేనంత కాంతి కోటిసూర్యులు ప్రకాశిస్తున్నట్లు. క్రమేపీ ప్రిన్సిపాలు

ఆఫీసు తాలూకు పచ్చగా మెరిసే యిత్తడి గడియ. కాలేజీ జవాను నీలిరంగు డవాలు కనిపిస్తున్నాయి. రాజేశ్వర్రావు డవాల్ని తప్పించి వెళ్ళిపోతున్నాడు. డవాలు పక్కనుంచి రెండుచేతులు లేచి అతన్ని ఆఫీసులోకి తోసేయి. స్ప్రింగు డోర్స్‌లోంచి దూసుకుపోయిన రాజేశ్వర్రావు ప్రిన్సిపాలు గారి చేతుల్లో పడ్డాడు. 50 ఏళ్ళు దాటిన సినిమా ప్రిన్సిపాల్లా ఉన్న అతను సోడాబుడ్డి అడుగుల్లా వున్న తన కళ్ళజోళ్ళోంచి జాలిగా రాజేశ్వర్రావునిచూసి. యింకా జాలిగా అతనిభుజం తట్టి "సారీ! రాజా! ఆ సబుక లెక్టరుగారు నిన్ను ఫర్‌లైఫ్ డిబార్ చెయ్యమని భల్లూకంలా పట్టుపట్టేరు. కాని నీ మీద వున్న అభిమానంకొద్దీ నీకు టి సి. యిచ్చి పంపించేస్తున్నాను. క్లాసులో అందరికన్న ముందున్న నువ్వు రాధ వెనక పడతా వనుకోలేదు. మరో కాలేజీలోచేరి ఫస్టుక్లాసులో వచ్చే ఏడాదైనా పాసై మా కాలేజీకి కీర్తితే" అంటూ ఏదో మడిచిన కాగితాన్ని రాజేశ్వర్రావు జేబులో పెట్టేరు.

సీన్ టు :—

రాజేశ్వర్రావు వీధి. ఎర్రగా మిట్టమధాహ్నం కాంతిలో ఎర్రపంచె, కంపెనీ బనీను, చేతికర్రతో సహా కాలిపోతున్నట్టు పరంధామయ్యగారు కనిపిస్తున్నారు. గదిలో చీకట్లో ఔట్ ఆఫ్ ఫోకస్‌గా బెదురు కళ్ళతో లోపలిగోడకు చేరగిలబడి వున్నారు పార్వతమ్మగారు. నాజూగ్గా మాసిన లూజుపైజామా, ఎంబ్రాయిడర్డు షర్టు తొడుక్కొని ఎయిర్

బేగ్ పట్టుకొని తలొంచుకుని నడుస్తున్న రాజేశ్వర్రావు వీధి మెట్లు ఎక్కుతూ తలఎత్తేడు. చేతికర్ర ధృఢంగాలేచి వీధి రెండవవేపు ట్రాఫిక్ సిగ్నలిచ్చింది. భారమైన అడుగుల్తో బరువైన కళ్ళతో రాజేశ్వర్రావు మెట్లుదిగి పోబోతూవుంటే పార్వతమ్మ తన కన్నీళ్ళు కనబడేట్లు ఫోకస్‌లోకి వచ్చింది.

సీన్ త్రీ :—

ఆకుపచ్చని పెళ్ళిపందిర. లోపల డెకరేషన్ లైట్లు అన్ని రంగుల్లోనూ వెలుగుతున్నాయి పెళ్ళయిపోయి చాలా సేపయిందన్నట్టు నేలనున్న తమలపాకులు, అక్షింతలు, ఖాళీకుర్చీలూ సూచిస్తున్నాయి. ఊలు కంపెనీ ఎడ్వార్టైజుమెంటులావున్న ఐ. ఎ. యస్. గారూ, రాధా, రాఘవేంద్రరావూ ఇందిరమ్మగార్ల పాదాలకి సమస్కరించి తమ హనీమూన్ కారువేపు నడుస్తున్నారు. ఆ ఐ. ఎ. యస్. గాడు రాజేశ్వర్రా వూహించినట్టు చౌ ఎన్ లై తమ్ముళ్ళా కాకుండా, దేవానంద్‌లా మహ బావున్నాడు. చీకట్లోవున్న రాజేశ్వర్రావు కళ్ళుమూసుకుని తన రెండు చేతులూ ఎత్తి వూపిరిబిగబట్టి దీవిస్తూంటే రాధ కారుఎక్కి పెద్ద శబ్దం చేస్తూ తలుపు వేసేస్తుంటే చక్కటి గిటార్ ఏడుపులో కారు పరిగెట్టి లీనమైపోయింది.

సీన్ ఫోర్ :—

అన్ని పక్కలా నీలి చీకట్లు, ఎన్నో స్ట్రీట్ లేంప్స

మాత్రం తమ స్తంభాలక్రిందనే సున్నాలు చుట్టినట్టు కాంతి నిస్తున్నాయి. వచ్చేపోయే అస్పష్టమైన కార్లలో దూరానున్న దీపాలు నీరసంగా ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. ఒక స్ట్రీట్ లైటు గుండ్రని కాంతిలో మాసిపోయిన టెర్లిన్ గుడ్డల్లో రాజేశ్వ్రరావు అతని కళ్ళచుట్టూ నల్లని చక్రాలు అతని ఆరోగ్యం బాగులేదని సూచిస్తున్నాయి. పక్కని వి ఎ టి 69 పెట్టుకొని తనమనసు బాగులేదని అందరికి చెప్తూ వీధికుక్కకు రొట్టె తినిపిస్తూంటాడు రాజేశ్వ్రరావు. ఇద్దరు అందమైన దొరల పిల్లలు అతనివైపు జాలిగా చూస్తుంటారు. దూరాన ఏదో సేడ్ సాంగ్ వినిపిస్తూంటుంది. ఎవరో దొరా, దొరసానీ డ్యాన్సు చేస్తున్నట్టు నడిచి పోతుంటారు. 'అమాయకులు' అన్నట్టు రాజేశ్వ్రరావు వాళ్ళవేపు జాలిగా ప్రేమగా చూస్తాడు.

—: సీన్ ఫైవ్ :—

మళ్ళా పెళ్ళి పందిర. సన్నాయివాడు గొంతు బిగించు కొంటున్నాడు. డోలువాడు చెవఁటలు కక్కుతున్నాడు. పెళ్ళి హడావిడిలా అంతా అట్నించిటూ ఇట్నించటూ పన్లేని వీధి కుక్కల్లా తిరుగుతున్నారు. పెళ్ళీపీటలమీాద కూర్చునున్నాడు రాజేశ్వ్రరావు. పక్కన ఎక్స్టెన్షన్ వచ్చిన యముడిలా పరంధామయ్యా. నెమ్మదిగా అడుగులువేస్తూ పెద్దముత్తయిదు వలు పెళ్ళికూతుర్నితీసుకువస్తుంటారు. పెళ్ళికూతురుమొహం

పల్చటి మేలిముసుగులో వుంటుంది. 'ఆమె ఎవరో' అన్న కుతూహలంతో మేలిముసుగులోంచి చూస్తాడు రాజేశ్వ ర్రావు. చాక్ లెట్ చప్పరిస్తూ, ముక్కులో వేలుపెట్టుకున్న శారద కనిపిస్తుంది.

ఇక చూళ్ళేక యీ కలో, ఆలోచనో రద్దు చేశాడు రాజేశ్వర్రావు.

*   *   *

ప్రాక్టికల్ పరీక్షకు వెళ్తే ప్రిన్సిపాలూ సబ్ కలెక్టరూ, సబిన్స్పెక్టరూ ఒక్కుమ్మడిగా చుట్టుముట్టేస్తారని పరీక్ష అయేవరకూ తనరూములోనే వుండిపోయి పరీక్షవగానే విడుద లైన ఖైదీలా రైలుస్టేషనుకి పరిగెత్తేడు రాజేశ్వర్రావు.

రైలు దిగిన రాజేశ్వర్రావుని 'పరీక్షలెలా తగలెట్టే వోయ్' అని పలకరించేరు పరంధామయ్యగారు. 'బాగానే రాశేను' అంటూ తప్పించుకొని ఇంట్లోకి పారిపోయేడు రాజే శ్వర్రావు.

మర్నాటినుండి ప్రిన్సిపాలుగారు తన్ని డిస్మిస్ చేసినట్టు రాసే ఉత్తరంకోసం వీధిచివర్నే పోస్టుమేన్‌కోసం కాసేవాడు రాజేశ్వర్రావు. ఖూనీ కేసులో ముద్దాయికి తీర్పు వాయిదా పడినకొద్దీ ఆదుర్దా ఎక్కువైనట్టు, ప్రిన్సిపాలుగారి ఉత్తరం రాకపోవటం వల్ల రాజేశ్వర్రావు గాభరా ఎక్కువవడం మొదలెట్టింది.

ఎదురు దెబ్బకు సిద్ధమవుతున్న అతనికి వెనకపోటు పొడిచినట్లయింది. రాఘవేంద్రరావుగారు పరంధామయ్యకు రాసిన ఉత్తరం పోస్టుమేన్ తనకివ్వగానే, పరంధామయ్యగారు తనపీక తీసేస్తారని తెలిసినప్పటికీ ఆ ఉత్తరం అతని చేతిలో పెట్టక తప్పలేదు రాజేశ్వరరావుకి. పరాంధామయ్యగారు కవరు చించి ఉత్తరం చదువుకుంటుంటే లోపల వరండాలో నిలబడి కిటికీలోంచి క్రీగంట అతని రియేక్షన్ కనిపెడుతూ నిలబడ్డాడు తన కాళ్ళు నిలబడమంటున్నా.

ఇతరులకి కష్టం సుఖం ఒక్కలాగే కలిగించే వేదాంతి పరంధామయ్యగారు, కాబట్టి ఉత్తరం చదువుతున్నప్పు డతని మొహంలో ఏ ఫీలింగూ లేదు. ఉత్తరం పూర్తిచేసిన వెంటనే 'కాని ఏమేవ్' అని అతను గావుకేక పెట్టగానే ఎక్కడ లేని ఫీలింగూ వచ్చింది రాజేశ్వరరావుకి. 'ఏదో వ్యవహారం మాట్లాడ్డానికి మీ రాఘవేంద్రవన్న రేపొస్తాట్ట మెయిలుకి. కాస్త ఆ సంగతేదో చూడు' అని అతననేసరికి అన్ని ఫీలింగులూ రాజేశ్వరరావుని కొన్ని క్షణాలపాటు వదిలేశాయి, అప్పుడతను నిర్గుణబ్రహ్మం.

* * *

పరంధామయ్యగారి ఊరి జనాభా రాఘవేంద్రరావుగారి రాకవల్ల పెరగలేదు ఆ ఉదయమే రాజేశ్వరావు, ఊరు వదిలెయ్యబట్టి. అతిథి మర్యాదలయ్యాక రాఘవేంద్రరావు అంతా చెప్పేశారు. 'ఏదో కాస్త వయసులు దగ్గరైపోతాయని సంకోచించేం కాని యింకేంలేదు. తీరాచూస్తే వాళ్ళిద్ద

రికి దగ్గర దగ్గర మూడేళ్ళు తేడా వున్నట్టుంది. కాబట్టి బావ గారూ! తమరు 'సహీ' అంటే యీ వైశాఖంలోనే 'శుభం' అనిపించేద్దాం' అన్నారాయన.

సంగతంతా విన్నాక 'అయ్యో! వెర్రి నాగమ్మ' అంది పార్వతమ్మ. 'వెర్రినాగమ్మ కాకేం?' అన్నారు తన కొడుకు ప్రేమపాఠాలు మొదలుపెట్టినందుకు విచారించడమో, పెద్ద సంబంధం వచ్చినందుకు సంతోషించడమో తెలియని పరంధామయ్యగారు.

'ఇంతకీ వెర్రి నాగమ్మని నేను. కుర్రాడి మనసు మూడేళ్ళయినా కనిపెట్టనందుకు' అన్నారు రాఘవేంద్రరావు గారు. ఆ తర్వాత రాజేశ్వర్రావు పరీక్షకి వెళ్ళలేదని అతని క్లాసుమేటు ద్వారా తెలుసుకొని పరంధామయ్యగారితో సహా అంతా నవ్వుకున్నారు అతని భయానికీ, భక్తికీ.

ఇల్లు వదిలిన రాజేశ్వర్రావుకి మనసులో యే సంకోచంలేదు తనదగ్గరున్న రూ 150 లు, ఖర్చయ్యేవరకూ హైదరాబాదులో తిరగడం, ఖర్చయ్యేలోగా తన కే వుద్యోగం దొరక్కపోతే రైలుకింద బుర్రపెట్టటం అతని ఖచ్చితమైన పథకం. అతని దగ్గరున్న డబ్బులో రూ 150 లు అప్పుడే ఖర్చయిపోయింది. అతను రైలుకింద పడ్డానికి యింక నాల్గు రోజులు దాటదు.

ఇల్లు విడిచిన నాలుగోరోజు పేపర్లో తనకోసం రాఘవేంద్రరావుగారూ, పరంధామయ్యగారూ ప్రకటన చేశారు.

తన యిష్టప్రకారమే అన్నీ జరుగుతాయనీ కాన వెంటనే వచ్చెయ్యమని ప్రకటనలోని హంశం. చచ్చేలోగా రాధని చూడదల్చుకోని రాజేశ్వర్రావు ఆమె గురించి తన అభిప్రాయం మార్చుకోని రైలెక్కాడు తనూరికి.

* * *

పరంధామయ్యగారితో పరిష్కారం చేసుకున్న రాఘవేంద్రరావుగారు మరో నాల్రోజులు ఆ చుట్టుపక్క లున్న బంధువులందర్నీ చూసి మరీ యిల్లు చేరేరు ఆరోనాటి కల్లా.

ఈ సంబంధం యేమాతుందా అని యెప్పుడూ ఆరాట పళ్ళేదు రాధ. తన తలిదండ్రులకు నచ్చితే తనకూ నచ్చినట్టే నని ఆమె అభిప్రాయం. కాని తండ్రినోట జరిగిన సంగతంతా విన్నాకమాత్రం ఆ అభిప్రాయం మార్చుకుంది.

తన భావిభర్త జాతీయ పతాకం నోట కరుచుకొని మంచు గొడ్డళ్ళూ తాళ్ళూ పట్టుకొని హిమాలయాలు ఎక్కఖ్ఖర్లేదు. ఖడ్గమృగంతో పోరి దాని కొమ్ము సరిచెయ్య నవసరంలేదు. ప్రిన్సిపాలుగారి మొహంలో సిగరెట్టుపొగ ఊదక్కర్లేదు.

కాని...కాని ప్రేమలేఖ రాసినంత మాత్రాన ప్రాక్టికల్ పరీక్ష ఎగ్గొట్టేటంత పిరికివాడు కాకూడదు. తన ప్రియురాలి తండ్రి వస్తున్నంత మాత్రాన ఇల్లు విడిచి పారిపోయే

టంత భీరువు కాకూడదు. జీవితం అంటే ఒక సమరం ఆమె అంచనాలో. ధైర్యవంతుణ్ని లక్ష్మి వరించినా మానినా పిరికి వాణ్ని మాత్రం పరిణయ మాడదు.

తన భావిభర్తకి తన తండ్రితో 'నేను ఫలానా అమ్మాయిని పెళ్ళాడుతాను' అని చెప్పేపాటి ధైర్యమైనా వుండాలి. మగసిరి లేనివాణ్ని తాను చేపట్టలేదు. అటువంటివాణ్ని కట్టుకొని సుఖపడలేనన్న ఆలోచన రాగానే క్షమించండి నాన్న గారూ! నే నా పిరికిపందను పెళ్ళాళ్ళేను' అనేసింది రాధ ఖచ్చితంగా—వివాహ విషయంలో ఆమె మాటకు ఎప్పుడు ఎదురాడరు ఆమె తలిదండ్రులు.